

V Ljubljani, v četrtek, dne 2. oktobra 1913.

Naročnina
za Avstroogrsko: 1/2 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.—
za Nemčijo: " 3.— " 6.— " 12.—
ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—

Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska
ulica šte. 10.
Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.

Oglasnina
za 6 krat deljene petitne vrste enkrat 20 vin. — Pri več-
kratnih objavah primeren popust.

Leto III.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Na naročila brez denarja se ne ozira.

Naročnina za dijake in vojake 6 kron.

Štev. 40.

Napetost med Kitajsko in Japonsko.

Japonska vlada je poslala pred kitajsko pristaniško mesto Nanking oddelek svojega vojnega brodovja.

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je edini slovenski list te vrste; naročite se nanj in razširjajte ga!

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane

	za Avstro-Ogrsko	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno	8— K	3— dol.	14— fr.
polletno	4— K	1.50 dol.	7— fr.
četrletno	2— K	0.75 dol.	3.50 fr.
mesečno	0.70 K	0.25 dol.	— fr.

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 6 K, pol leta 3 K, četrlet 1.50 K, mesečno pa 50 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercar, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Pozor!

Vljudo in nujno prosimo vse tiste p. n. naročnike, ki jim je s l. t. m. potekla naročnina, da jo naj t a k o j obnovijo, da ne bo nerednosti v pošiljanju. Kdor ne obnovi naročnine, mu ustavimo list. Agitirajte, prosimo, za naš list in mu pridobivajte nove naročnike. Čim več bo naročnikov, tem bolji bo lahko list.

Listnica uredništva in upravnštva.

Upravo našega lista imamo urejeno dobro in skrbno, po najboljših vzorih, vendar pa je mogoče, da se tu ali tam pripeti kaka pomota, kar pri 8000 naslovih ni nikako čudo, posebno, ker je mnogo naročnikov, ki imajo ista krstna in rodbinska imena.

Da se izognemo mi in naročniki sitnosti in pomotam, prosimo ponovno da upoštevajo naši p. n. naročniki sledeča navodila:

1.) Pri obnovitvi naročnine naj se rabi vedno položnica, katero priložimo pravočasno vsakemu naročniku neposredno pred potekom naročnine. Položnice so namreč v našo lažjo orientacijo zaznamovane. Na položnico ali nakaznico naj se vedno **prilepi naslov**, ki se ga izreže iz ovitka, pod katerim dobiva naročnik list ali pa k imenu napiše vsaj številko naslova. To ne stane nič, nam pa je delo zelo olahkočeno, ker s tem vidimo, ali je naslov tiskan ali pisan in katero številko ima. (Nekateri naročniki še nimajo naslovnih števil in nam je zato tak prilepljen naslov še bolj dobrodošel). **Mnogi naročniki zapišejo samo svoje ime, ne da bi navedli pošto.** Pri tem pa se oddajo denar pri kakšni sosednji pošti. S tem se zelo otežkoči poslovanje v upravi. S prilepljenjem naslova na položnico ali nakaznico pa je izključena vsaka pomota.

2.) Kdor pošlje denar za novega naročnika, naj na položnico ali nakaznico napiše popoln naslov dotičnika in dan od katerega dneva naj dobiva list, zraven pa navedi v oklepaju (nov).

3.) Ako dobi kdo po dva izvoda, a je naročil samo enega, naj nam vpošlje oba ovoja, pod katerim je dobil list in pomota se takoj popravi. Pošlje se lahko v nezaprtem ovitku kot tiskovina za 3 vin.

4.) Tu in tam se pa zgodi, da ta ali oni naročnik ne dobi katere številke. Mi odpošljemo redno vsakemu, kdor ima plačano naročnino, in nismo tega nerednega prejemanja lista prav nič krivi. Vzrok je na pošti in naj dotičnik najprej reklamira pri domači pošti. Ako je prišel list na druge naročnike, moral je priti tudi za dotičnega. — Reklamacije se morajo oddati odprte na pošto, ter so poštne proste.

5.) Kdor spremeni svoj naslov, naj vedno poleg novega navede tudi prejšnji naslov, oziroma naj iz ovitka izreže naslov sam popravi in nam ga vpošlje. —

LOJZE ZBAČNIK:

Sam.

Čuden človek, ta Ivan Polaj! Pred desetimi leti se je vrnil iz Amerike bogat, nekaj mesecev se je veselil, žvenkljal je s srebrnimi tolarji in ob cesti si je bil kupil kos sveta, da sežida hišo. „Imenitno hišo!“ je rekel. Potem pa je naenkrat postal tih, končno je začel piti. . . In danes ti pride v gostilno, sede v kakšen kot k samotni mizi, „pol fraklja“ — in molči. Glavo potopi v dlani, gleda izpod visokega čela s tistimi sivimi očmi, moj Bog, tako črna, tako sovražno! Pride sosed, ne-

mara tovariš izza otroških dni. „Kako je Polaj?“ Toda Polaj zamahne z roko in ne odgovori. . . Kaj se je potopilo v te žalostne oči, kakšni oblaki se skrivajo za tem temnim čelom?

I.

Prvič je bilo v maju. Takrat se je bilo njegovo srce potopilo v dvoje globokih oči, dvoje jasnih noči se je izprehajal Ivan pod njenim oknom in mislil lepe misli. In ko je napolnil tretji večer, se mu je zahotelo, da bi jo počakal ob studencu in bi ji povedal: „Rad te imam, dekle! Bodi moja, Anica!“ Toda Anica je bila bogata, Ivan pa je služil pri županu za hlapca. „Kako ji boš rekel, kaj ji boš ponudil?“ In ko je prišla, lepa v rudečem krilu, kakor da se je dvignil sredi polja mak in se napravil na izprehod, je Ivan želel dober večer in si prihranil lepe besede za drugi pot. Kajti sklep je bil vstal v njegovih prsih in čez dva dni se je fant poslovil in se napotil po svetu.

Takrat je bil star sedemnajst let.

In delal je v tujini, delal od zore do mraka, pot je tekla po čelu, po licih, toda Ivan je mislil na Anico in tolarji so se kupčili v žepu. In ko jih je bilo precej, se je vsedel in pisal. „Rad te imam, Anica!“ Sedmero pisem je napisal, sedmero jih je raztrgal; osmo pa je zapečatil in oddal, tisoč nad, tisoč lepih načrtov je poslal v staro domovino. In potem je čakal, plenkača je pela in dvoje globokih oči je gledalo njegovo delo.

Čez dolge štiri tedne je prišel odgovor, prav tak, kakor je bila ona: „Tvoje pismo me je zeze razveselilo. Pa še piši!“ In Ivan je bil ves srečen in je pisal in je pisal in delal. Tolarji so se množili, toda ni jih bilo še dovolj, še več, še več. . . Konečno, čez dve leti, pa se mu je zdelo, da jih je dovolj: hiša bo lahko, čedna hiša, in še nekaj sveta zraven!“ In se je napotil čez tisto veliko lužo nazaj. . .

Solnce je sijalo tisti dan in dve uri daleč se je blestelo zlato jabolko vrh domače cerkve Ivanu nasproti. Po senošetih so pele kose, je dišalo seno. Ko pa je prišel v vas, je bila tako tiha in mirna, kakor, da dremlje; toda ni dremala, samo preselila se je bila ven, v prosto naravo pod svobodno nebo. Popotnik pa je bil truden, zaprašen.

„Ne, tak nočem stopiti pred njo, preveč sem izmučen, ne bi ji mogel lepo povedati. . . In pa — saj sem ves siv od prahu!“

Zato je stopil v gostilno, ki je vabila ob cesti. Gostilna je bila prazna in temna, ničesar niso videle oči, dokler se niso privadile. „Haló, kje je kdo?“ je zaklical Ivan in zažvenkljal s kronami. Čez dve, tri sekunde so se odprle duri in vstopila je — Anica.

„O Polaj!“ Prijazno mu je stisnila žuljavo roko. „Kako, kako? Si se pač vrnil bogat, kaj?“

Ivanu ni bilo prav, nekaj neprijetnega se ga je bilo dotaknilo. „Tako vprašuje po denarju!“

„Dovolj bo, Anica,“ je odgovoril.

„In kako lepo znaš pisati,“ je nadaljevala vsa v veselem razposajenem smehu, „kako znaš sestavljati besede! Kje neki si se tako navadil? Škoda, da si prišel; tako rada sem brala tvoja pisma!“

— Pa res, škoda, da si prišel, — je pomislil Ivan. Saj ona, ona te. . . — Žalostna misel se je pretrgala. Ni mogoče, ni mogoče!

„Ti služiš tukaj?“ je vprašal hripavo, boječe.

„Služim? O, kaj še! Gospodinja sem, pol leta je od tega. . .“

Ivan je sunkoma vstal in se opotekel po sobi, roke na čelu. Potem je sedel in udaril z glavo ob mizo. Kakor bogve odkod, iz daljave, na krilih vetra nemara, so prišle besede:

„Anica, Anica! Zakaj si mi to naredila?“

Anica pa je bila vsa zmedena in preplašena.

„Kaj. . . kaj si tako mislil? — V resnici, Bog mi je priča, nisem vedela! Mislila sem. . . Ivan je šaljiv fant in mi tako, za kratek čas piše tako lepa pisma. Tudi oni študent, Magajnov, mi je pisal tako lepa pisma, skoro me je zmešal, ko pa je prišel domov, me je komaj pogledal.“

Ivan pa je ihtel kakor otrok, trudil se je, pa si ni mogel pomagati. Anica je vila roke: moj Bog, kaj storiti? Položila mu je roke na glavo in pogladila lase, ki so bili še mokri od znoja.

„Nikar, ti ubogi moj fant! Pogledaj saj —“ se je domislila. „saj sem starejša od tebe, dve leti starejša, kaj bi s tako staro? Dobiš mlajših, kolikor hočeš, in lepših. . .“

Ivan je dvignil glavo, potlačil ihtenje, obrisal solze, toda ves obraz je še trepetal v mukah in oči so gledale tako nesrečno, tako žalostno, in mladi krčmarici se je zdelo, da je škoda tako lepih oči. . .

„Nikoli, Anica, nikoli ne bo druge,“ je odgovoril Ivan in njegov glas je bil ves slab in majhen.

In potem je preteklo nekaj dolgih minut. Tišina, taka smrtna tišina, prerušena samo od enakomernega brenčanja muh. Solnce se je premaknilo nižje in je skozi razpoko v okenskem zastoru zarisalo na tla rumeno sliko, nešteto majnih telesc je plesalo v tistih dveh žarkih ki sta padala skozi okno. Anica je molčala, zavzdihnila ubogi fant se ji je zasmilil. Ivan se je ozrl v njene oči, ah tako lepe, tako globoke, in zopet se mu je iztrgal vzdih iz prs, glava se je naslonila na mizo.

„No, no, je tolažila Anica in pri tem ji je prišlo na misel nekaj veselega, nemnega. Prijela ga je za lase, kakor trimasto jokajočega otroka, vzdignila glavo in ga poljubila na drhteče ustni. „Da ti bo manj hudo!“ je rekla.

„Vlačuga!“

Ivan je zakričal, vstal, zbežal — —

II.

Ženske so brusile jezike, moški zmajevali z glavami: „Ne bo dolgo! Mu utegne zmanjkati!“ Ivan Polaj pa je sedel v gostilni od jutra do večera in pil. Plenkača je počivala, sekira se zaprašila, žaga zarjavela. Srebrne krone in pisani bankovci, s krvjo pridobljeni, so šli, kakor so prišli, in, o, še hitrejšje, veliko hitrejšje in veliko laže. . . Tako so tekli dnevi, tedni, meseci, prišel je božič. Takrat je stopil k Ivanu prijatelj.

„Kaj delaš vendar, kaj počenjaš? Glej, ljudje kažejo že za tabo!“

„Kaj me briga!“ je odgovoril Ivan in topil žalost v vinu. Čez par dni pa je šel in mu je povedal povest svoje tuge.

„Eh, beži, beži,“ se je nasmejal prijatelj. „Zaradi enega predpasnika si vendar ne boš pokvaril vsega življenja! Manjka se jih!“

Ivan pa je odkimal in pil naprej.

Potem je prišel predpust. Po gostilnah so plesali in društvo je priredilo veselico.

„Pojdi plesat, Ivan!“ so ga bodrili tovariši. — On pa je zmajal z glavo in ni ni šel; temno je gledal v to veselo vrvenje, molčal in zvrčal kozarec za kozarcem.

Takrat pa je prišla Lovčeto Manica s katero sta včasih skupaj hodila v šolo, skupaj pasla živino.

„Kaj se tako jezno držiš? Pojdi, pojdi plesat!“ Ivan pa se je branil.

„Poštenemu dekletu vendar ne boš odrekel; ne bi bilo lepo od tebe,“ so rekli fantje. In Ivan se je zavrtel, čelo se je zjasnilo, v oči je prišel blesk.

O polnoči je spremil Polaj Lovčetevo domov. Noge so se nekoliko opotekale, toda misli so bile jasne.

„Poglej, kakšen si,“ ga je rahlo karala Manica. „Kaj ti je treba tega? Kaj ne bi lahko pošteno živel? Škoda te je!“

Ivanovo srce je bilo polno hvaležnosti in polagoma je prihajalo vanj upanje, komaj slutnji podobno.

— Lahko bi, je pomislil in tisto noč ni mogel spati. Misli so bile nemirne in so bežale k Manici.

Toda bele krone so skopnele, pisani bankovci poleteli. Za hišo jih je bilo premalo, komaj za dobro posteljo, pa ravno še dovolj za pot v tujino. Ivan Polaj je praznoval veliko noč sredi prostranega morja. . .

Od Manice se poslovil, toda srca ji ni razkril. Bal se je: če bi rekla „Ne!“, kako bi to prenesel? In v Ameriki je delal, zopet je pela plenkača, zopet je tekel znoj; toda ni mu šlo op rok, negotovost ga je mučila. V nedeljo popoldne je sedel in napisal, samo dvoje pisem je raztrgal, tretje je bilo dobro. Nemara ni bilo tako lepo, tako izbrano kakor ono, katero je bil napisal Anici, toda bilo je moško odkrito: „Rad te imam, počakaj me! V dveh letih se vrnem, tretje ti postavim dom in potem te popeljem vanj.“

Čez mesec ali kaj je prišel odgovor. Nič ni obetala, ničesar odrekla. „Nič ne vem, kaj je to: rad imeti. Imam prijateljice, ki imajo fante in so vse srečne. Toda jaz ga nimam in vendar mi ni dolgčas.“ Tako je pisala in Ivan je bil žalosten. Tako mu je bilo, da bi pustil vse delo in šel. Kam? Kamorkoli, še dalje, še dalje, da bi ubežal tem mislim. Za koga bi delal, za koga bi se trudil? Za samo smrt ima dovolj in še preveč!

O, če ne bi bilo upanja! In če bi bil Ivan mlad! Tako pa je dveh, treh dneh žalost odšla mimo in misli so postale lepe, vesele. — Zakaj bi bil žalosten, saj ti vendar ni pisala, da te ne mara! Premlada je še pač in ne ve, kaj se to pravi, če se imata dva rada. — Ivan se je skoro zasmejal in plenkača je prepevala, da so iveri plesale daleč naokoli. Vedno več je bilo pisanih in zvenceh novcev.

Dve leti in nemara dva meseca sta pretekla in zopet je hitel Ivan po tisti beli cesti proti domu. Takrat pa ni sijalo sonce, modra, lunojasna noč se je srebrila nad vasjo, ki je počivala mirna, v enakomernem dihanju. Okna so blestela v luninih žarkih kakor motne oči, samo eno je svetilo estro, žareče. Gozd nad vasjo je šepetal v tihem pričakovanju, v nejasni slutnji.

Ivan je stopal med spečimi hišami počasi, trudnih korakov, nekaj tesnega in nekaj sladkega se je mešalo v srcu. Zakaj pač se gori lučka v njeni sobi? — Pričakuje me! — Ne! Kako bi mogla, nisem ji naznanil, da pridem. Temne misli so sile v glavo, s težavo jih je odganjal.

Ivan se je približal tistemu oknu. Od daleč je razločal temno senco v jasnem četverkotu okna. Še par korakov — ob oknu je slonela lestva in na vrhu je šepetal dvoje ust, dvoje ust se je zdajpazdaj strnilo . . . Ivan se je naslonil v senci sosednje hiše in gledal, poslušal.

„Manica, Manica!“

Do jutra je ležal tam ob zidu, v rosi travi, kakor v sanjah je videl, kako sta se onadva poljubila še enkrat in se ločila, kako je nočni obiskovalec odnesel lestvo, od daleč se mu je vrisk onega zasekal v srce.

Ko pa se je pripeljala rožna zarja z blestečimi belci, je vstal in krenil v gostilno.

3.

Po vasi je hodil čuden človek. Umanjan je bil in zanemarjen, če pa je prišel v gostilno, je plačeval in razmetaval denar kakor Rotšild.

„Hrani, Ivan, še boš potreboval!“

„Ah kaj, mi imamo denarja ko Robinzon,“ je odgovarjal Polaj in pil in bil dobre volje. Zahajal je takrat v gostilno k Reparjevi vdovi, ki je imela lepo, veselo hčerko, temnopolto in temnolaso Tinico. Ta temnolasa Tinica se je presrečno smejala Polaju, kadar je zbijal svoje šale. In Polaj je gledal in se zagledal, da sam

Odmevi leta 1813: Kako so se oblačili koroški Slovenci za časa cesarja Napoleona. J. Abrovč v Rožu. (Fot. R. Neumann, Jesenice.)

ni vedel, kdaj. Ko pa je nekega večera spoznal, da je „muha zopet lezla v pajkovo mrežo“, kakor se je včasih šalil napram Tinici, tedaj so ga obšle mračne misli in več dni ga ni bilo na izpregled.

„Ha, ne bom več muha!“ je udaril s pestjo po mizi in se je ogibal gostilne, kjer so se smejale velike oči izpod temnih las. Tem več pa je popival drugod.

In nekega večera je izginil.

„Zmanjkalo mu je, ni čudno,“ so dejali ljudje in so kmalu pozabili nanj.

In zopet je delal v tujini, obšlo ga je bilo kesanje. — Kaj se izplača, da se trudim toliko časa s težkim delom samo zato, da to potem razmečem doma zaradi, zaradi . . .

Ni izgovoril poslednje besede . . . Plenkača je pela zopet, toda moj Bog, kakšna je bila ta pesem! Srce, to neumno srce ni dalo in ni dalo miru. Tolarji so se množili, toda Ivan jih ni štel, ni se jih radoval. Čemu?

„Samo, da bom vedel,“ je dejal nekoč in napisal. Napisal je naglo, kakor mu je prišlo na misel, in ni izbiral besed. In čez mesec dni ali kaj je prišlo pismo od sovaščana: „Ne bodi neumen! Tinica se norčuje in kaže tvoje pismo vsakomu, ki pride v gostilno.“

Ivan Polaj je zaklel besno, divje in se napil še tisti večer. Nekaj dni je tako zapil, ves prislužek je bil skoro zapravil, potem pa se je oglasil ponos.

„Za koga ali za kaj se pravzaprav moriš? Čemu to pasje življenje?“ — Ha, denarja si nabereš in potem se vrnem in jim pokažem, kdo sem jaz, Ivan Polaj! Sezidam si hišo in bom živel lepo, gospodsko življenje, četudi sam.

Nemara je bilo še kaj bridkosti v tej misli. Toda Ivan je delal pridno in skoparil. In z delom je prišel denar, prišlo je pozabljenje. In ko se mu je zdelo, da je njegovo srce lahko, da so se zacelile rane, se je dvignil in odšel domov.

Takrat je bila zima, sneg je belil hrib in dol. V trgu si je Polaj najel sani, med žvenkljanjem kraguljčkov je pridrčal v rodno vas. Ljudje so gledali, skoro ga niso poznali, in kadar je kdo govoril z njim, ga je nazval gospoda in ga je vikal. On pa je bil zelo prijazen in je zatrjeval, da je še vedno stari Polaj, malo bolj pаметen seveda . . . Tudi zdaj je hodil še po gostilnah, toda pijančeval ni več, in krčmarica Anica se je čudila, da je vendarle pozabil. On pa je bil dobre volje, smejal se je z Anico, šalil z Manico, in ko je Tinica — tudi že srečna zakonska žena — rodila prvo dete, je bil gospod Polaj krstni boter. In nekega dne se je pogodil s sosedom, da mu je odstopil kos sveta ob cesti. Sosed si je mel roke in pravil strmečim vaščanom: „Sakra, ta mora imeti denarja! Izborna kupčijo sem napravil!“ Polaj pa je meril in iskal delavcev. „Spomladi bomo zidali,“ je omenil včasih kar tako mimogrede.

*

A prišla je pomlad in kupljeni svet je ostal prazen. Ljudje si niso mogli razvozljati uganke. „V stare grehe se je povrnil,“ so govorili in se privadili.

Pred tem je bila nekoč svetla, jasna noč, lepa v svojem pričakovanju bližnje pomladi. Ivan Polaj se je bil odpravil in stopil po vasi. A v njegovemu srcu se je oglasil dvom.

„Trikrat si padel pod tem križem in zdaj boš četrtič?! Ne verjemi, vse so enake!“

Obstal je na sredi vasi, neodločen: pojdem — ne pojdem. Potem pa je stisnil zobe, skrčil pesti:

„Ha, ha, ne boste me več!“

Krenil je v gostilno, v njegovo srce se je naselilo sovraštvo proti lepemu spolu, proti vsemu svetu. In tako sedi tam in gleda temno, molče — sam.

Ob oknu na koncu vasi pa sloni mlado, deviško telo, trepeče — samo . . . Po vasi pojejo fantje, a njega ni med njimi. Zaman je tvoje hrepenenje, dekle, in kdo ti je kriv? — — —

Tedenska kronika.

Obravnava proti Stjepanu Dojčiču, ki je streljal na kraljevskega poverjenika barona Skerlecza, se je vršila pred zagrebškim sodiščem pretekli četrtek. Dojčiča je branil zagrebški odvetnik dr. J. Španić; razpravi je prisotstvovalo mnogo občinstva. Na vprašanje predsednikovo, zakaj da se je vrnil iz Amerike, je odgovoril Dojčič, da zato, ker je hotel ubiti Cuvaja; toda žal, ni se mu ponudila ugodna prilika. Ko

je bil imenovan za poverjenika Skerlec, je sklenil ubiti njega. Na vprašanje, zakaj je streljal na kraljevskega poverjenika, je odgovoril: „Da storim čin pravice napram onim, ki nas tlačijo in teptajo zakon.“ Predsednik praša dalje: „Ali mislite, da je dovoljeno ubiti človeka?“ — Dojčić: „V tem slučaju, da. Takšno je mišljenje Hr-

bi Amerikanci vedeli vse to in znali, kako mirno trpimo, prezirali bi nas kakor golazen. Prašal je predsednika, ali še obstoja komisariat; ta je odgovoril, da to ne spada na razpravo. Nato je vzkliknil Dojčić: „Torej, ako obstoja, potem ne obžalujem svojega čina, ki je čin pravičnosti napram našim tlačiteljem. Za mano stoji

da potolaži francoske duhove z govorom, v katerem je slavil zasluge Francije za Grško. — Petdesetletnico finske skupščine so proslavili slovesno dne 29. t. m. v Helsingforsu. — Verjetnost francosko-španjolske zveze potrjuje razgovor kralja Alfonza z nekim časnikarjem, ki ga priobčjujejo listi.

* * *

Arnavtski pohod v Novo Srbijo preti postati začetek nove, opasne krize v svetovni politiki. Kakor znano, so udarili Arnavti takoj ko so Srbi umaknili svoje čete z nekaterih strateških postojank na albanskih tleh. Vidi se torej, da je albanska provizorna vlada v Valoni s pomočjo zunanjih prijateljev pripravila napad s premislekom in da so ti zunanji prijatelji izprožili diplomatično akcijo skoraj gotovo z namenom, zagotoviti napadu uspeh. Stvar je bila dogovorjena kot kooperacija albanskih in bolgarskih vstaških čet, katerih je pripravljenih na Bolgarskem 20.000 za vpad v Makedonijo. Ker pa so Srbi predobro zastražili svojo mejo na bolgarski strani, se je ta napad zakasnil, in Arnavti so napadli sami, pod vodstvom Ise Boljetinca, sedanjega vojnega ministra albanskega, slovečega bolgarskega roparja Sandanskega in polkovnika Markova, ki je poveljnik bolgarsko-makedonskih vstaških organizacij. Ker so bile srbske posadke na albanski meji le majhne, so zavzeli Arnavti vsled svoje premoči (okroglo 30.000) nekatera obmejna mesta, a Srbi (okroglo 20.000) so se morali umakniti. Arnavti so oboroženi z Mannlicherjevimi puškami (Mannlicherjev sestav je tisti, ki ga rabi avstrijska armada), imajo pa tudi krogometne in brzostrelne kanone. Bog ve, kdo jim je dal vse to? — Arnavti počenajo strašna zverinstva in se pripravljajo na vpad v notranjost Nove Srbije. Srbska vlada je mobilizirala med tem tri divizije ter jih poslala na arnavtsko mejo; dvoma ni, da bo redna srbska vojska strahovito porazila Arnavte in jih vrgla v par dneh nazaj na albansko ozemlje. Verjetno je, da bo Srbija okupirala vsled teh lopovščin tudi del albanskega ozemlja, da zavaruje svoje lastno prebivalstvo pred razbojništvom arnavtskih zveri. Hkrati bo zahtevala od Albanije tudi odškodnino za stroške, ki jo je povzročila ta ekspedicija. Govore tudi, da Srbija Arnavtov ne bo smatrala kot vojskujočo stranko, marveč kot navadne razbojnike. Velevlasti trojnega sporazuma odobravajo korak Srbije popolnoma. Med Arnavti je mnogo bolgarskih vojakov in oficirjev, ki jih vodijo; so pa tudi takšni oficirji, ki znajo samo nemško. Ako se ne posreči ohraniti temu konfliktu značaj zadeve, ki se tiče edino Srbije in arnavtskih razbojnikov, pride gotovo do novih konfliktov med velesilami in državami na Balkanu. Konec bo najbrže ta, da izide Albanija iz svoje lumparije še manjša, nego bi imela biti po določbah londonske konference. — Med Grčijo in Turčijo se pripravljajo čudne reči; mir med tema državama še ni podpisan, ker se upirajo Turki v vakufskem in otočnem vprašanju ter v vprašanju o pravicah muslimanskih podanikov Grčije. Po zanjo ugodnem izidu afere z Bolgarijo, je začela Turčija urno mobilizirati proti Grški, ki se pripravlja istotako vročično na obrambo svoje posesti. Vojna med Turčijo in Grško torej ni izključena. Sočasnost vseh teh dogodkov pa kaže, da niso neosnovana zatrdila, ki pravijo, da sta sklenili Bolgarska in Turčija tajno zvezo proti Srbiji in Grčiji, in da bo tretji član te zveze Albanija, ako ji Srbi ne postrijejo roparskih

Odmevi leta 1813.: Dne 14. septembra je bila v Koroški Bistrici maša pod milim nebom za vojake, padle v bojih s Francozi. (Fot. R. Neumann, Jesenice.)

vatov v Ameriki; jaz nisem poslednji! Mi Hrvati ne moremo dvigniti revolucije; zato se moramo oprijeti atentata.“ — Votant Rakoš praša: „Kaj ste si obetali od tega, ako ubijete kraljevskega komisarja?“ — Dojčić: „Vedel sem, da pride za njim drugi, in da bo tudi on ubit.“ — Predsednik: „Ali vam je žal sedaj?“ — Dojčić: „Ne. Ako bi bil poginil, bi mi bilo žal človeka, ne pa komisarja.“ — Po zaslišanju Dojčića je sledilo zaslišanje prič, ki so bile očitvidci atentata. Opoldne so prekinili razpravo, a popoldne so jo nadaljevali. Najprej je govoril državni pravdnik, a nato zagovornik dr. Španić. Ko je on završil svoj govor, je pozval predsednik Dojčića, naj se izjavi o obtožnici. Dojčić je začel slikati, kako je danes na Kitajskem boljše nego na Hrvatskem. Hrvatom je odvzeta avtonomija, nastavlja se sami Madjari, Hrvati pa se morajo seliti v Ameriko. Ako

500.000 ameriških Hrvatov; atentatorjev bo več, nego bo komisarjev.“ — Senat se je na to umaknil, uro kasneje pa je proglasil, da se Dojčić obsodi na 16 let ječe. Dojčić je vložil priziv in ničnostno pritožbo; odhaja v spremstvu ječarjev iz dvorane, je vzkliknil z močnim glasom: „Živela Hrvatska! Živela Hrvatska Zveza!“ in proti občinstvu: „Za mano pridejo drugi!“ — V petek se je vršila v Budimpešti konferenca ministrskega sveta, ki se je bavila tudi s hrvatskim vprašanjem; baron Skerlec je dobil pooblastilo, nadaljevati svojo mirovno akcijo. — Šef avstroogrškega generalnega štaba, Conrad v. Hötzendorf, odstopi po zatrjevanju nekaterih vesti v najkrajšem času, to pa zaradi spora z višjimi vojnimi avtoritetami. — Sprejem grškega kralja v Parizu je bil zelo rezerviran, brez vsakršne pozdravne manifestacije; kralj Konstantin se je potrudil,

Revna vas, a dobri ljudje: Pevski zbor v Čezsoči pri Boveu.

krempljev ali je — kar bi bilo še boljše — ne izbrišejo popolnoma z zemljevida.

* * *

Kolera se vznemirljivo širi po Slavoniji. Število slučajev je preseglo že 300; izmed teh je bilo 50 odstotkov smrtnih. — V Lvovu in Breslavi je odkrila policija nečloveški škandal. Ljudje iz najuglednejše družbe so se kompromitirali z nemoralnimi orgijami; v Breslavi se jih je ustre-

Sokoli Črne Gore zopet na pohodu: Črnogorska narodna noša.

lilo kar 8 iz strahu pred zasluženjo kaznijo. — V Pešti je trčil tovorni vlak z omnibusom; dve osebi sta mrtvi, osem jih je težko ranjenih. — Wilhelmina Adamović je tožila svojega bivšega sproga Leopolda Wöllinga, nekdanjega avstrijskega nadvojvodo Leopolda Ferdinanda, da naj ji izplača kot odškodnino 27.000 kron.

Steckenpferd-lilijinomlečno mleko

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Naše slike.

Odmevi leta 1913. Nemški listi so te mesece polni slik in spisov o „velikem letu“ 1813, ko je podlegla moč in hrabrost Napoleonovih armad njegovim združenim sovražnikom; po vseh bojiščih tistih časov se vrše velike slavnosti v spomin zmage nad Francozi. Mi ne posvečamo stoletnici teh dogodkov, ki niso v ničemer pospešili ali olajšali našega narodnega razvoja, nikake posebne pažnje; beležimo pa slavnost v Koroški Bistrici, ki se tiče bojev, v katerih je šlo za posest naših krajev, hkrati pa želimo, da bi se spomnil kdo tudi francoskih junakov, padlih na naši zemlji za obstoj francoske vlade, pod katero se je Slovencem dobro godilo.

Pevski zbor v Čezsoči pri Boveu. Nevelika vas je to, skrita leži tam na Goriškem, zapuščenca od dežele in države; prebivalci so revni, a pridni, in ker ni doma dovolj kruha, jih srečaš križem sveta. Pošteni so, vedeželjni in samozavestni; v

narodnem pogledu zaslužijo vso pohvalo, vzlasti ženske, ki so tudi strastne prijateljice slovenskih časopisov in knjig. Bil bi res že skrajni čas, da dobi Čezsoča svoje bralno društvo; pevski zbor že ima. In v hvala vredni namen ter v podporo naši CMD. so priredili Čezsočani letos dne 17. avgusta veselico z igro „Rekrut“ in darovali polovico istega dobička naši šolski družbi, polovico pa skladu za ustanovitev bralnega društva v Čezsoči.

Avstrijski cesarski manevri so se vršili letos na južnem Češkem pod osebnim vodstvom prestolonaslednikov. Uspeli so baje dobro, in prestolonaslednik se je izrazil ob končni kritiki jako pohvalno. Vendar pa prihajajo z „bojišča“ tudi poročila, ki ne prekipevajo hvala o bistroumnosti generalov; najsenzačnejši med neuspehi je poraz generala Brudermanna, ki je poslal cel zbor, t. j. 8 polkov pehote v dolino pri Borotinu, kjer ga je obkolil „sovražnik“ tako, da niti eden mož ne bi bil ušel iz te pasti, če bi bili streljali z ostrimi patronami.

Gdč. Kamila Theimerjeva. Ženski nastopi na političnem mejdanu so v Slovincih nepoznana reč; zato je vzbudilo tem več pozornosti in tem gorkejša in ogorčenejša komentarja za in proti, ko se je oborožila gdč. Theimerjeva ter napovedala vojno voditeljem SLS in prav posebej še kranjskemu deželnemu glavarju. Nepristransko stališče našega lista nam pač ne dovoljuje, zavzeti se v tem pogledu za to ali ono mnenje; da ustrezemo mnogobrojnemu željam čitateljev, priobčujemo sliko te dame. Gdč. Kamila Theimerjeva je hči odlične rodbine, in med njenimi predniki je mnogo oficirjev, ki so se odlikovali v vojaški zgodovini donavske monarhije. Svoje bogate zmožnosti je posvetila že zgodaj povzdigi gospodinjstva in mladinske

Sokoli Črne Gore zopet na pohodu: Črnogorec v ovčjem kožuhu.

oskrbe, kakor tudi praktičnemu delu za žensko stvar. Spisala je več knjig, tako n. pr. „Žensko delo v Avstriji“, „Beg iz dežele in domača industrija“ itd. ter sode-

lovala s podlistki in kritičnimi sestavki pri skoraj vseh nemških avstrijskih dnevnikih in mnogih časopisih. Bila je povabljena kot strokovna izvedenka v uradno anketo o višjem dekliškem šolstvu v naučnem ministrstvu dne 8. januarja 1911 in v anketo o gospodinskem pouku na deželi v poljedelskem ministrstvu dne 28. decembra 1912; v obeh slučajih je bila edina dama, ki jo je doletelo to odlikovanje. S svojimi predavanji je dala prav za prav povod preustrojenju podeželnega gospodinjkega

Sokoli Črne Gore zopet na pohodu: Črnogorska narodna noša.

pouka v Avstriji; lani jo je povabila dežela kranjska, da prouči stanje naših gospodinskih tečajev. Kaj je povzročilo nagli konec njenega delovanja v naši deželi in kako je prišlo do spora med njo in med glavami SLS, je znano čitateljem iz dnevnega časopisja, ki bo tudi prej in obširneje od nas poročalo o rezultatu tega ostrega in z obeh strani brezobzirnega boja.

Govoreča živa slika je izumljena!

Kinetofon, najnovejši izum Edisona — Kombinacija fonografa s kinematografom — Fonograf, dete slučaja — Sočasnost obeh aparatov — Predvajanje gibajočih se in govorečih slik — Obeti novega izuma — Kinetofon in glediška umetnost — Edisonove sanje

Ko je bival Edison, sloveči ameriški izumitelj, l. 1911. nekaj dni v Evropi, je odgovoril na vprašanje, kateri njegovih mnogih izumov da se mu zdi najvažnejši v kulturnem pogledu: „Govoreča živa slika, spojitev fonografa s kinematografom“. Dejal je, da želi pred vsem poenostaviti sedanji učni način naših šol in olajšati otrokom učenje. Priprava za predvajanje govorečih živih slik, kinetofon, je po besedah Edisonovih učilo brez primere, ki se da uvesti tudi v najmanjšo šolo brez prevelikih stroškov. Otroci morajo ljubiti šolo, ne pa da bi jih trebalo goniti vanjo. Z največjim zanimanjem bodo sledili pouku, ako jim boš predvajal znamenit dogodek iz zgodovine ali tehnike z življenjsko resničnostjo v sliki in besedi. — Te izjave pričajo, da je namenil Edison svoj izum, ki se razkazuje zdaj še po velikih mestih, pred vsem šoli kot idealno učilo.

Gospodična Kamila Theimerjeva, znana čitateljcem iz dnevnega časopisa po svoji ostri borbi zoper voditelje SLS.

istočasno tudi kinematograf; ta aparat požene avtomatično onega in ga ustavi, kakor hitro preneha posnemanje. Ustvarjenje popolne sočasnosti med obema — tako n. pr. oseba, ki jo vidimo na sliki, ne odpre ust prej ali pozneje, nego se zasliši njen vzklik — ter istočasnega avtomatičnega delovanja obeh aparatov, je bilo najtežji del novega izuma, ki nastopa zdaj kot kinetofon zmagoslavno pot po svetu. Učinek govoreče žive slike na gledalca je naravnost čudovit. Na platnu vidimo n. pr. gospoda, ki predava in spremlja svoje predavanje z živahno igro obraza in mahanjem rok; besede, ki prihajajo iz ust tega dozdevnega človeka, slišimo točno v trenutku, ko jih čita naše oko na njegovih ustnicah. Gospod na platnu zapiska na piščalko, in ne sliši se samo žvižg, marveč vidi se tudi, kako se zvok razvije, kako se napno prsa in napihne lice. Kolikorkrat udari gospod na zvonec, slišimo zvok v isti sekundi, ko vidimo udarec. Dva psa se igrata z glasnim lajanjem in praskanjem po tleh; lajanje in šum njunega početja — vse je tako popolno, da človek neha misliti na pre-

varo in meni skoraj, da vidi in sliši vse to zunaj, v svetu resničnega dogajanja. Od kar se je posrečilo posnemanje glasov in šumov na prostem z vsemi najfinejšimi potankostmi, je takšno predvajanje prava živa scenerija, kakršne ne more podati noben glediški oder, kjer ostanejo kulise — gozd, voda, drevje in grmovje — mrzle in brez življenja. Doselej se je izražala v kinematografu samo mimika igralčeva, zdaj pa bo podajal kinetofon tudi njegovo besedo, tako da bomo videli v kinematografu cele drame v sliki in besedi.

Prerokbe, kaj vse obeta novi izum, bi bile zdaj še prenačljive; nekateri se boje, da bo konec gledišča in da mora igralski-

stan obubožati, drugi pa proslavljajo kulturni napredek, ki ga bo povzročilo predvajanje dobrih dram po najnižjih cenah pred najširjim občinstvom in celo v najmanjših mestih — s pomočjo kinetofona... Pričakovati je velikega popraševanja po kinetofonskih filmih dramah, tako da bo zaposlila fabrikacij, nešteto igralcev; in ker v kinetofonu ne pride do veljave samo njihova mimika in manjnost igre, marveč tudi vse, kar je združeno neločljivo z živim glasom, se ni bati nazadovanja lepe glediške umetnosti. Poleg dramskega slovstva pa bo koristil kinetofon resni vеди in prav posebno tudi šoli, tako da se izpolne sanje Edisonove o kulturno-zgodovinskem aposteljstvu kinetofona skoraj gotovo še za njegovih živih dni.

Gigantično delo tehnike. Po delj kakor tridesetletja trajajočem boju s prirodnimi silami je dovršila tehnika gigantično delo: Meseca julija t. l. je bil dokončan prekop skozi panamsko ožino. Zadnja stena je padla in svetovnozgodovinsko delo je bilo dovršeno. Junija 1906., ravno pred sedmimi leti, so sklenile Zedinjene države, da same nadaljujejo delo, s katerim je spojenih toliko pikrih reminiscenc. Skoraj pozabljena je zgodovina početka tega dela, ki živi naprej v besedi „panama“, ki označuje višek korupčnosti. L. 1881. so pričeli z delom. Ko je bila že ena milijarda in 200 milijonov porabljenih, se je delo leta 1889. ustavilo. Pravice Panamske družbe so nato kupile leta 1903. Zedinjene države, plačale so za te pravice 40 milijonov dolarjev. Že prej pa so se bile Zedinjene države leta 1901. zedinile z Angleško, da imajo Zedinjene države edine pravico zgraditi in upravljati prekop. Sedaj spaja ta nova kot ocean z oceanom. Dolga je ta pot 76 km ter gre skozi masiv Culebra, po reki Rio Grande skozi pokrajine, ki so bile še pred kratkim divje in nekultivirane. Dovršeno je delo ženjalnega tehnika, ki ga bo šteti med največje može vseh časov, Lessepsa. Zopet bodo sedaj z občudovanjem imenovali to ime, ki je bilo po krivici oblateno in onečasteno vsled dejanj, za katera so bili drugi odgovorni. Še je sicer dolgo do onega časa, ko bodo ladje plule po teh velikanskih rezervoarjih, glavno delo pa je dokončano od gigantičnih strojev, premagovalcev narave. Čudež tehnike je končan, odprta je pot z oceana na ocean.

„V službi kalifa“, lep zgodovinski roman iz davnih dni hrvatske telesne straže v Španiji za časa, ko so še tam gospodarili kalifi, je spisal pisatelj Dr. V. Deželič v knjigi pod zgornjim naslovom. Broš. izvod 2 K, vezan 3*20 K.

== Obnovite naročnino! ==

Udeleženci krojaškega tečaja, ki se je vršil v Cerknem pod vodstvom g. Mat. Kunca. (Fot. Fr. Peternel).

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Georgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — — —

Žalostne smrti je umrla te dni v Parizu znana gledališka igralka Fleuryjeva. Preminila je nemudoma, in mislili so izprva, da jo je zadela kap. V zadnjem trenutku pa so oblasti prepovedale pogreb, in raztelesenje trupla je dognalo, da smrti ni povzročila srčna kap, marveč nezmerno uživanje etra in drugih razburil. Hišna preiskava v rajničini vili je odkrila pravicato „lekarno“; našli so

Cvetlični dan Čitalnice in CM. podružnice v Kanalu na Goriškem: Sodelujoče dame s svojimi kavalirji, ki so nabrale dne 15. septembra 300 K.

velike množine opija, morfija, etra itd. Priče so izpovedale, da so se shajali pri pokojnici njeni prijatelji, deloma člani najboljše družbe, k sejam, na katerih so pili opij in druge otrove. Fleuryjevi je bilo še le 22 let.

Morski volkov. Pasažirji parnika „Campania“ (Cunard Line), ki je priplul preteklo sredo iz New Yorka v Queenstown, so bili priče strašnega prizora. Drugi dan popotovanja je padel neki pasažir iz medkrova z vrhnje palube v morje. Parnik se je ustavil takoj; tudi rešilni čoln so spustili nemudoma v vodo. Dočim pa je vesljal rešilni čoln proti nesrečnejši, so videli pasažirji mahoma, kako ga je napadla velika tropa morskih volkov. In ko je dospel čoln na mesto, je pričalo samo še par krvavih pen na površini, da je postal siromak plen nenasitnih povodnih zveri.

Pogreznjen gozd. Iz Krakova poročajo, da se je pogreznil pri vasi Šimbark 80 oralov qbšezen gozd. V gozdu je bilo 7 hiš. Nad pogreznjenim gozdom je sedaj jezero. Prebivalci hiš so se rešili.

Garrosov polet preko Sredozemnega morja. Glasoviti francoski letalec Garros, ki je dosegel v zraku že toliko sijajnih uspehov, je izvršil novo slavno delo: poletel je brez premora s francoske obali na afriško. Že v prosincu prošlega leta je poizkušal Garros izvesti ta svoj dolgo snovani načrt, toda posrečilo se mu je le deloma. Takrat je vzletel v Tunisu, da poleti od ondod preko morja v Sicilijo in od tamkaj v Rim. Toda moral je pristati najprej v Marsali in nato v Trapaniju, ker mu motor ni tekkel dobro; šele čez nekaj časa je mogel nadaljevati pot in dospeti končno v Rim. — V torek je vzletel Garros v St. Rafaelu, jugozapadno od Cannesa ob 5. uri 49 minut in letel preko Sardinije proti Bizerti na severni obali Tunezije, kjer se je spustil na tla. Proga, ki jo je preletel je dolga 900 kilometrov, a hitrost poleta je bila 130 kilometrov na uro. Garrosov polet čez Sredozemsko morje ima velik pomen na polju aviatike, vsaj s praktičnega stališča. Vojna uprava francoska gradi na ta polet najsmelejše nade, zakaj vrednost zračne zveze s severoafriškimi kolonijami bi bila zanjo neprecenljiva. Po kratki reparaturi svojega stroja je odletel Garros proti Tunisu. Povedal je

žurnalistom, da je že eno uro po svojem vzletu začutil nevarno napako v motorju; ker pa se je zavedal, da me stroj tudi na povratku lahko odpove, je rajši nadaljeval polet kljub smrtni nevarnosti in dospel srečno na afriška tla. V sredo se je dvignil na povratek v Evropo in pristal srečno v Marselju, kjer ga je pozdravila navdušena množica kot izvršitelja najsmelejšega podjetja, kar jih pozna dosedanja zgodovina aviatike.

London in tatinska internacionala. Najnovejša svetovna aferi z ukradenim dragoceno biserno ovratnico je opozorila ponovno na delovanje mednarodnih tatov, ki se ukvarjajo s kradnjo draguljev kakor s pravo obrtjo na drobno in debelo. Njih sedež je Whitechapel, glasovita četrt na zapadu Londona, kjer tabori poleg najrevnejšega proletariata sodrga iz vseh krajev sveta. Velike prometne žile nimajo podnevi ničesar skrivnostnega; malo drugače je že v prodajalnah te četrti, mračnih, sumljivih brlogih, kjer se prodajajo razne starine: ponošena obleka in obutev, staro pohištvo in na stotine drugih reči. Že te prodajalne pričajo o mednarodnem značaju gospodarjev: napisom v nemškem kakor tudi francoskem in angleškem jeziku se pridružujejo ruski, kitajski in hebrejski. Znamenito je še prav posebno, da ima tu prodajalne mnogo urarjev in draguljarjev, dasi je v Whitechaplu malo odjemalcev za njihovo blago. A ti urarji in draguljarji so v resnici odjemalci sumljivih klatežev, od katerih kupujejo ukradeni blago. V ozko stisnjenih, temnih uličicah, ki vodijo v glavne whitechapelske ceste, so stanovanja in skrivnišča mednarodnih zlikovcev. Tu so se naselili s svojimi ženami in otroci; tu se je porodila misel za mnoge velike tatvine in vlome, ki so je izvršili zlikovci kdo ve kje v kakem vlemestu na evropski kopnini.

Člani teh družb „delajo“ po vsej Evropi, posebno pa na Francoskem, v Švici, Italiji in Španjolski. Njihov posel je ta, da izvrše n. pr. v Ženevi veliko tatvino, trenotek nato pa so že skriti in varni v svojem londonskem duplu. Tam prodajo svoj plen nemudoma komu izmed omenjenih draguljarjev, ki ga demontira z veliko spretnostjo in proda posamezne dele svojim tovarišem v Bruslju ali Amsterdamu. Londonski policiji je praksa teh lupežev dobro znana, toda le redkoma se ji posreči izslediti prave krivce. Ni namreč mesta na svetu, kjer bi bilo tako lahko mogoče živeti pod krivim imenom, kakor v Londonu. Formalno je sicer vsak, kdor pride na Angleško, primoran, podvreči se zdravniškemu pregledu in pokazati najmanj 120 K denarja, a potniki prvega in drugega razreda so navadno oproščeni te obveznosti; in da „boljši“ zločinci navadno ne potujejo v tretjem razredu, je jasno. Kot elegantni gospodje se pripeljejo v London, pa izginejo v njegovi megli in med milijoni njegovih prebivalcev tem laglje, ker poslujejo londonski prijavni uradi jako površno.

No, včasih se vendar posreči armadi izvrstno izvežbanih detektivov, da nalete na

obilen plen, kakor se je zgodilo tudi v ne davni aferi z Mayerjevo ovratnico. Sicer pa je treba omeniti, da se ti zločinci, ako so pametni, naseljujejo večinoma po razkošnih vilah in postanejo ugledni meščani; njih otroci uživajo moralno vzgojo in nimajo pogostoma niti pojma o očetovem „poklicu“.

Veselica „Litijsko-Šmartinskega Sokola“ dne 15. m. m.: Skupina Sokolic.

K naslovni sliki.

Napetost med Kitajsko in Japonsko je že stara stvar in vznemirja politično ozračje vedno iznova, kljub prizadevanju pristašev vsemongolske sloge. Ljudstvo na Kitajskem nima Japoncev nič kaj rado, saj je znano, da streže Japonska, ki hoče postati Daljnemu Vztoku to, kar je bila Pruska Nemčiji, po neodvisnosti Kitajske. Trenotek bi baš zdaj bil neugoden za Japonsko, kajti v mladi kitajski republiki divjajo strankarski boji, katerih se udeležuje tudi armada. Izgredi ki so se pripetili v Navkingu pred par tedni proti Japoncem, so bili torej voda na njihov mlin, po vsem Japonskem je zahteval narod vojno in japonska vlada je stavila Kitajski odškodninske zahteve v obliki ultimata, ki so ga v Pekingu nemudoma sprejeli, da se ognejo preteče vojne. Vojna nevarnost, ki grozi Kitajski z izgubo njene samostojnosti in z njeno razdelitvijo med več držav, predvsem Japonsko, Anglijo in Rusijo, pa s tem seveda še ni trajno odstranjena. Zsodnja poročila pravijo, da je japonska vlada urgirala izpolnitev svojih zahtev ki jih je kitajska sprejela, ter poslala pred kitajsko pristanišče Nanking oddelek svojega vojnega brodovja. Razmerju med Kitajsko in Japonsko posvetimo v prihodnji številki poseben članek.

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Naše narodne noše: Dekleta iz Žirovnice pri Bledu, kakor so se udeležila katoliškega shoda v Ljubljani.

Arnavtski razbojniki na pohodu v Novo Srbijo: Oddelek Arnavtov v boju pri Djakovici, kjer jih je padlo 1000 mrtvih in ranjenih.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

32. nadaljevanje.

„Za nje se ne bojim; stvar bo ta, da sta nam nakopala vsled naše premajhne paznosti Halil bej ali Ali Kemal prav nevshečno nadzorstvo, vedoča, da se vozimo s „Florido“... To ni samo po sebi še nič hudega — in nazadnje, saj imamo konzulate! A kako pojde zdaj Marko na suho?“

Marko je pripisoval vsej stvari očitno mnogo večjo važnost, a ni maral govoriti o njej. Odmahnil je z roko, češ, on že ve, kako in kaj. Ivan in Miloš sta ga poprosila, naj se ogleda za tovariši in naj pazi nase, da se ohrani zdravega in živega za skupno podjetje.

Arnavtski razbojniki na pohodu v Novo Srbijo: Arnavti pri taboriščem ognju.

„Brez skrbi!“ je dejal komita z mirnim glasom. „Ali lahko vzamem to vrv? Da?... Potegnite jo naglo nazaj in pazite, da vas kdo ne vidi. Pozor!...“

Ozrl se je oprezno, smknil sem... skočil tja, kakor da si izbira najpripravnejšo stran ladije. Nato se je zazdelo, da se je odločil.

Bliskoma je zadrnil konec vrvi okrog ograje, zavihljal se na drugo stran in izginil. Naša trojica je planila za njim, toda ujela je samo še rahel pljusk, nato ni slišala niti videla ničesar več.

Marko je bil splaval na suho...

Previdno, z neskončno pažnjo in opreznostjo se je dvignil na breg in se

splazil dalje, potuhavaje se ob vsakem najmanjšem šumu. Ljudi ni srečal mnogo, in kar jih je, so mu bili neopasni, ker v svoji mornarski obleki ni budil niti posebne sumnje, niti morebitne ropazelnosti.

Za kupom sodov, ki so bili naloženi v bližini velikega italijanskega parnika, se je ustavil in si ožl premočeno obleko, kolikor je šlo na telesu. Nato je nadaljeval svojo oprezno pot. Vešč opazovalec bi bil spoznal po njegovih kretnjah in gibih, da se ozira neprestano proti „Floridi“, ki se je svetila medlo v daljavi. In če bi bil stopil tesno za njim, bi ga bil slišal mrmrati:

„Tu morata priti na suho... nikjer drugje...“

Koga je čakal?

Bliskovita urnost, s katero se je potuhnil, ko je slišal zopet pljuskanje vesel — ki zdaj ni bilo tako več tako tiho in oprezno — je pričala dokaj jasno, da hoče zalezti policista, ki sta prej ogledavala „Florido“, pa si nista upala k njej.

Brezskrbno sta stopila na obrežje, ne da bi zagledala Marka: v pristaniščih leži pokraj vode zmerom toliko tovorov in raznovrstnih drugih reči, da se skrije iz-

lahka, kdor ima le malce spretnosti in le količkaj dobre oči.

Čolnarja sta priklenila čoln, pomoglijo nekaj z redarjema in se odmajala leno in trudno v nasprotno stran.

Marko je menil, da storita enako tudi zaptiji, in se je že pripravil, da stopi za njima.

Toda očesi postave sta bili očitno drugih misli. Moža sta sedla na golo kamenje, zapalila vsak svojo cigareto in se začela razgovarjati; komita, ki je ždel jedva pet metrov od njiju, je razložil do malega vsako besedo:

„Nič ne bo, Hasan...“

„Ti gjavri že slutijo, kaj jih čaka!“

„Kdo ve, ali jih obesijo...“

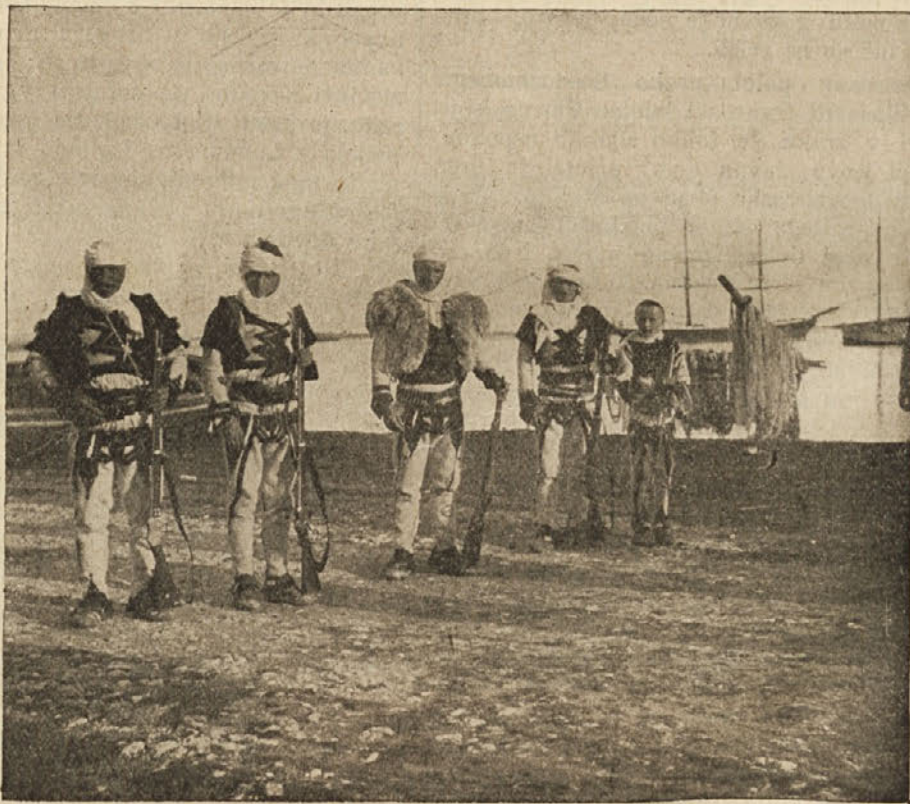
„Kdo bo takoj obešal? Zapro jih, in še to le potem, ko jih bodo imeli!“

„Pa one druge?“

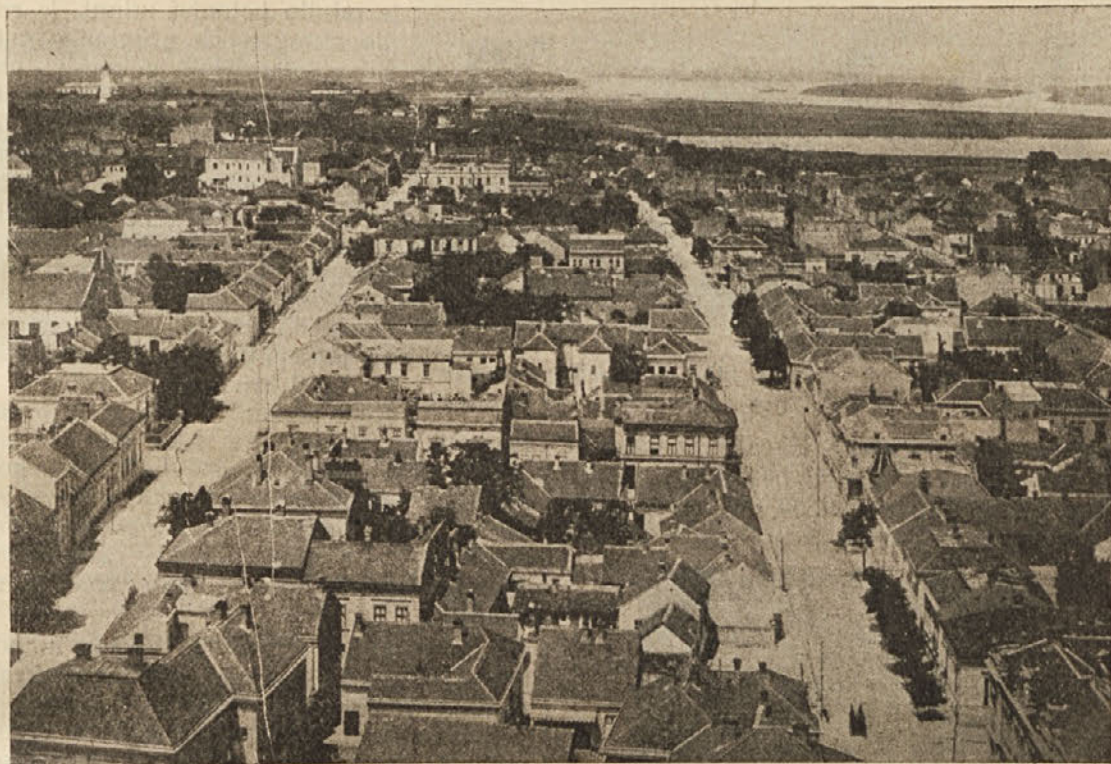
Marko se je zdrznil in zaškripal z zobmi. Silno razburjenje je ustavilo kri po njegovih žilah.

„One, ki jih že imajo? Tudi teh ne obesijo, potolaži se. Dandanes ne gre več tako naglo — Allahu bodi potoženo!“

„Saj pa tudi ni treba obešati, ako hočeš, da kdo izgine — ali ne, Musa?“

Arnavtski razbojniki na pohodu v Novo Srbijo: Vojniki iz čete Ise Boljetincea.

Pogled na Belgrad, glavno mesto hrabre Srbije; značilne so razmeroma majhne in nizke hiše.

Pozabiš ga v kaki ječi, pa pogine sam od sebe...

„Hahaha!“ se je zasmel Hasan z zlovesčim glasom. „V takem pozabljenju izgine marsikdo, ki je prišel te dni za zidovje Beas-kule! Čisto prav je naposled, da še niso podrli starega stolpa: zdaj, ko so ječe v trdnjavi skoraj prenapolnjene, je treba za razne puntarje posebnega prostora.“

„Bolgari in drudi uporniki so vsi v Beas-kuli,“ je menil Musa. „Cela stotnija je tam na straži...“

„Prokleti gjavri! Ali si videl razvaline hiše, kjer so uničili z bombo Ahmeda pašo in vso njegovo rodbino?“

„Videl! No, tudi njim se ne bo godilo dobro...“

„Pravih krivcev ne bodo našli — to je gotovo! A pokorilo se jih bo na stoinsto. Saj veš, kako je z gjavri v ječah: stražnji oficir se dolgočasi... migne z očesom... vojaki se razsrdijo ter jamejo vlačiti jetnike ven in jih koljejo dvorišču. Preiskave in kazni se ni bati — saj je vlada zadovoljna, ker se iznebi procesov.“

„Tudi Srba imajo tam; pravijo, da je posebno opasen razbojnik.“

„Srba, da! Ali veš, kdo je tisti Srb? Vojvoda Vuk je, najstrašnejši komita v Makedoniji. To ti je skoro tako strašen ropar kakor oni, ki je umoril pred leti Hilmija beja...“

„No če so vtaknili gjavre s „Floride“ v Beas-kulo, ni verjetno, da bi videli še kdaj beli dan.“

„Popoldne sem šel tam mimo in govoril z nekaj vojaki. Pravijo, da bo jutri, najkasneje pojutrišnjem velika gostija...“

„Pokolj jetnikov?“

„Stotnik je obljubil nekaj takšnega; to se pravi, pomežiknil je z očmi in pokazal na ječe...“

„Eh, da! Žalostna je služba zaptije: tako malo zabave užiješ v našem poklicu.“

„K večjemu tu in tam kako bastonado...“

Marko ju ni poslušal dalje; kratki razgovor, ki ga je prestregel, mu je bil razodel ogromno mnogo. Prvič: Dušan in tovariši so bili jetniki, zaprti v Beas-kuli! Drugič: vojvoda Vuk, njegov vodja, tovariš in brat v svinčeni plohi, je bil v oblasti turških krvolokov! In tretjič: v Solunu so bili nemiri: izvršen je bil atentat na hišo nekega Ahmeda paše...

Naglo, neopažen od zaptij, ki sta se pomenkovala dalje, je vstal in odhitel proti notranjosti mesta.

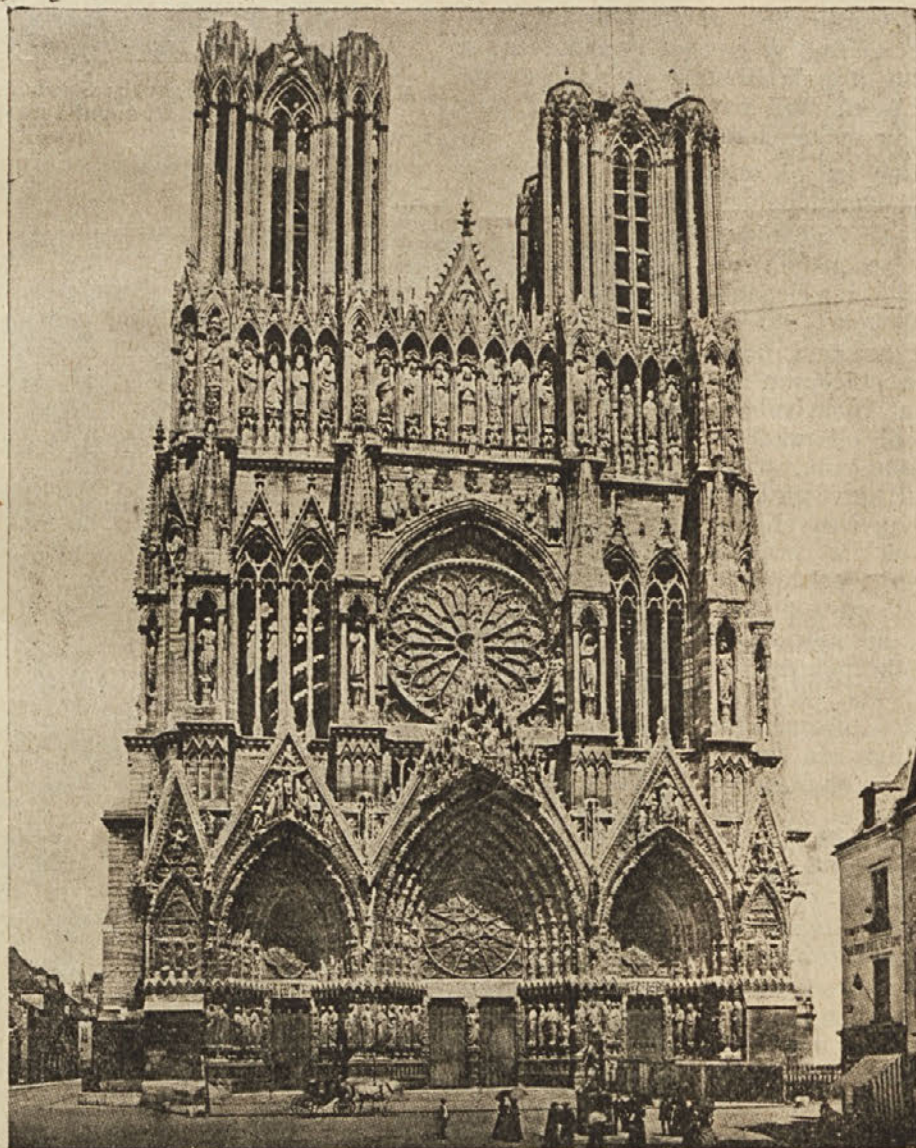
Novice, ki jih je izvedel tako nepričakovano, so mu bile zmedle glavo popolnoma; če bi bil srečal zdaj kake nevarne ljudi, gotovo bi bil podlegel v svoji neizmerni osuplosti, preden bi se mu porodila misel obrambe. A čudno: to, kar mu je rojilo po glavi, ni bilo Dušanovo jetništvo, ni bila usoda njegovih prijateljev. Čisto naravno se mu je videlo, da so padli v sovražne roke — saj so se vendar menili spotoma, da segajo spletke turških mo-

gotcev preko mej Carigrada samega in da ne bodo več varni, dokler hodijo po zemlji, ki ji vihra zastava padišahova.

Po njegovih možganih je rilo drugo vprašanje:

Kako je mogoče, da se nahaja vojvoda Vuk v turških rokah? To je vendar več kakor čudež... Vojvoda Vuk je bil odšel v Makedonijo kratko pred odhodom naših znancev v Carigrad... odšel, da se pogaja s Sandanskim, glavarjem makedonsko-bolgarskih čet, najstrašnejšim hajdukom vse balkanske zgodovine. Namesto sovraštva in nasprotstva, namesto medsebojnih bojov in prelivanja bratske krvi naj bi se sklenil sporazum in delitev interesnega področja: to naše — to vaše! Junaki gozdov in gorā bi si segli v roke v znamenje sprave, in puške bi pokale, bombe treskale, noži peli svojo ostro pesem nad grlom dušmanina složno in močno, v osvobojenje te bedne krščanske zemlje, ki jo tlači najhuje nesloga in spor med brati, molečimi se istemu Bogu... Takšna je bila misel vojvode Vuka in drugih; Srbija je bila od nekdanj dežela spravljivih načrtov. Vuk je dal celo poprašati Sandanskega, in „makedonski volk“ je sporočil, da bi videl z veseljem pri sebi tako vrlega junaka.

Kdo je slutil, kdo je bil zmožen misliti kaj takšnega? Res je Sandanski bolj harambaša kakor četnik, bolj razbojnik nego osvoboditelj; njegovo delo obstoja največ v tem, da jemlje tribut od strahovanih turških begov in bije boj s krščanom in nekrščanom, ako se protivita samodržstvu njega, „makedonskega carja“... Ali junak je, junaštvo mora spoštovati; vojvoda Vuk je potoval k njemu... in zdaj je v turških rokah!... Pa ne, da bi bil Sandanski izdal vojvodo Vuka?...

Ena najlepših cerkvā na svetu: Sloveča gotska katedrala v Rheimsu na Francoskem, zgrajena med 12. in 14. stoletjem.

Priloge starodavnosti na Slovenskem: Prstani, gumbi, slepočnice, uhani, ovratnik, ključ in zaponke izkopane v Središču.

Vrnimo se zdaj k usodi petorice, ki je bila zapustila „Florida“ in odšla na kopno.

Kako prva je bilo, da Dušan, Wheeler, Estournelle, Kazakov in Janković niso hoteli vzeti s seboj tudi Ivana in Mloša! Padla bi bila z njimi vred v isto past, in daljni neprijatelj bi bil zapečatil z enim mahom usodo naše čete.

Zakaj besede zaptij Hasana in Muse so bile le preveč resnične...

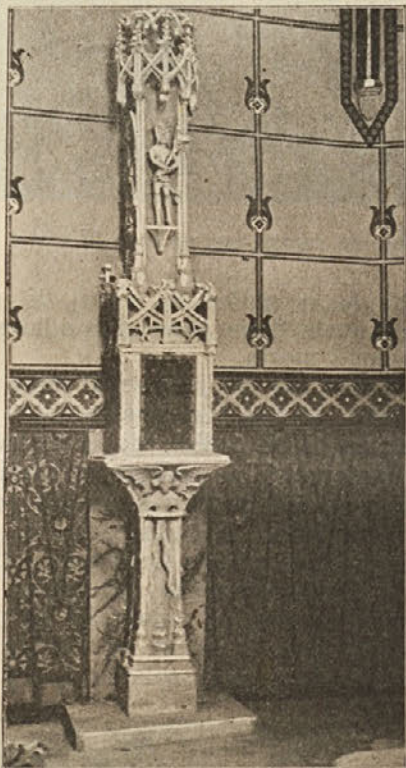
Naši junaki so ravnali kakor dela vsaka pametna in oprezna vojska pred začetkom svojih operacij: dokler je obstajala le najmanjša možnost, da priplove Ali Kemal s svojim plenom v Solun, je bilo zanje silno važno, da razgledajo vse torišče, ki pride zanj in zanje v poštev.

V dveh skupinah — Wheeler in Kazakov z Dušanom, Estournelle z Jankovićem — so krenili blizu skupaj najprej v notranjost mesta, da se obrnejo nato po ovinkih nazaj proti pristanišču; Dušan je bil namreč sklenil uporabljati skrajno previdnost. Ni se smelo zgoditi, da bi obstali zopet pred kako oviro... en udarec ni smel več zadeti vseh; zakaj Ali Kemal je bil z nesrečno Jerico in lady Heleno na potu v Albanijo... najhujše je bilo blizu, in niti minute niso smeli potratiti brez potrebe: „Ura,“ je govoril Dušan sam pri sebi, „ko dospeta Kemala do kule svojih očetov, mora najti nas pred njenimi vrati — ako ju ne uničimo prej...“

Česar pa ni opazil niti Dušan, niti kdorkoli izmed petorice, je bilo tole:

Že vse popoldne sta se izprehajala po pristanišču dva elegantno oblečena moška, eden v turškem fesu, drugi z običajnim evropskim pokrivalom; človek bi bil rekel — dva Solunčana, prijatelja, ki ne vesta kako ubiti svoj čas. Kakor hitro pa je priplula „Florida“ v pristanišče, nista več odtrgala svojih oči od nje; in ko je stopila petorica na kopno, sta bila tudi onadva v bližini. Prav nesumljivo sta se poslovala in razšla; oni s klobukom je ostal zadaj, pohajkajoč kakor premožen lenuh in otrsaje svojo cigareto z elegantnimi, počasnimi gestami — tovariš s fesom pa je stopil naprej, navidezno brez pozornosti na Dušana in njegove tovariše. Nihče ga ni opazil, ko jih je prehitel z ostalimi vred in pozdravil sto korakov dalje drugega,

priprosteje oblečenega človeka, s katerim je pokramljal in menjal par skritih pogledov, kažo mu z očmi na našo četo. Ponovil se je prejšnji maneuver: eden je hitel

Umetnost v naših cerkvah: Sakramentalna hišica v središki župni cerkvi.

naprej, drugi je pazil na desno — tretji, ki ga je našel mož v fesu, na levo. Preden

je minilo petnajst minut, je rojilo okrog naših prijateljev petnajst policijskih vohunov, ne da bi le slutili njih navzočnost.

Bili so ravno v bližini policijske stražnice, kjer se je nahajal oddelek, dovolj močan, da bi mogel zajeti petorico. Mož s fesom je skočil vanjo in opozoril poveljnika. Moštvo je planilo kvišku, poveljnik in mož s fesom sta skočila na cesto; zdajci pa je šepnil mož s fesom:

„Proti pristanišču zavijajo...“

Allah akbar! Tako pridejo naravnost do Beas-kule! Ako me vse ne vara, ne bo treba izpostavljati naših kož njihovim samokresom — zakaj gotovo je, da se bodo branili... Ti, gospod, jim samo sledi s svojimi ljudmi — zate in za nas je čas še vedno, ako nas ukani upanje.“

Dogodki so potrdili te besede in pokazali fini nos ter kombinacijski dar turškega vohuna v vsej glori njegove nezmotljivosti. Dušan in njegovi tovariši so sledili poti, ki jih je vodila nazadnje naravnost proti Beas - kuli, nekdanjemu „stolpu krvi“...

Nadzorstvena mreža, ki jih je obdajala s svojimi zankami od vseh strani, je bila zdaj že tako gosta, da niti miška ne bi bila ušla njenemu pogubnemu zadržanju. Mož s fesom jih je prepustil mirno temu varstvu in hitel naprej, kar so ga nesle noge — pomenit se s poveljnikom stotnije, ki je stražila v Beas-kuli... In oni niso videli tega; ni se jim sanjalo, da korakajo v ječo! Samo, ko so se ustavili tik pred debelim zidovjem, je obšlo Dušana neudobno čuvstvo, in polglasno je dejal tovarišem:

„Ljudje božji, krenimo rajši proč od te morilnice; čas hiti, in jedva je verjetno, da bi imela naša kupčija z Alijem Kemalom kdaj posla s tem spomenikom turške slave...“

(Dalje prihodnjič.)

Po potresu uničeni San Francisco, glavno mesto Kalifornije, vstaja iz svojih razvalin: Novozgrajena glavna ulica Market Street.

Slovenska podjetnost: Skladišče ljubljanske podružnice trdke A. Kobi na Karolinski zemlji poleg Dolenjskega mostu.

Aretiran gimnazijec — ruski vohun. V Krakovu je aretirala policija gimnazijca Venca Kercka, sina tovarnarja v Premislu zaradi vohunstva v prid Rusiji. Zasačili so ga v trenutku, ko je hotel odpeljati iz neke vojašnice dele strojne puške. Pri njem so našli tudi natančna navodila, kako naj vohuni po trdnjavah.

Črnokožci in belokožci. Profesor Stiegler, ki je bival od 1911—12 v Ugandi, je predaval na dunajskem zborovanju nemških prirodoslovcev in zdravnikov o razlikah med črnici (zamorci) in belci. Krvni serum črnca se ne razlikuje mnogo od našega; najvažnejše so razlike v regulaciji toplote. Toda zamorčeva boljše regulacija v veliki gorkoti preneha, ako se zrak nasiti z vodenim paro in tako prepreči ohlajenje telesa s pomočjo izparivanja. Krvne žile in srce delujejo bolje nego pri belcih, ker prestajajo črnici v življenju več naporov, zato pa so črnici vsled prehudega naprezanja bolj izpostavljeni boleznim srca in krvnih žil, tako da se krvnega sestava črncev ne more smatrati za boljše, nego je naš. Tudi mišice mu niso jačje od belčevih. V temi ne vidi bolje, njegov sluh, voh in tip so enostavnejši: Trajanje fizične reakcije je pri črncu nekoliko daljše kakor pri belcu. Črnc se otrese jako naglo trudnosti in bolečine in spava bolje od belega človeka; gladuje lažje, zato pa težje žeja. Ostari naglo; v starosti trpi navadno od arterioskleroze, razširjenja pljuč in sive mreže. Tudi rodovitni je manj od belca. Mnogo črnici je nerodovitnih; po svoji nagli zrelosti ostare in ocveto mnogo prej kakor bele ženske.

Slovenska podjetnost. Lep zgled slovenske podjetnosti nam kažejo slike podružnice najlepše urejenega domačega podjetja trdke deželnega poslanca itd. g. Ant. Kobi-ja v Ljubljani na karolinski zemlji, poleg Dolenjskega mostu. Kakor razvidno iz slike se nahaja na tem velikanskem vzorno urejenem skladišču ogromna zaloga stavbenega lesa, kakor; tramov, žaganic in vsakovrstnih remeljnov. Poleg tega pa je tudi največja zaloga drv za kurjavo. Kakor znano so tudi cene primerno nizke, poštna in točna postrežba, tako da jo zamoremo toplo priporočati. Prodaja se na debelo in drobno. To skladišče je na najlepšem prostoru in izgleda kakor lep, velik park. V ozadju pa se vidi dobro znani Golovec.

Dober svet je mnogo vreden. Če vam nemo kaj dobrega svetovati, bi vam svetovali, da rabite za svojo kavo samo Kolinsko kavno primes. No, morda tega sveta niti ne rabite, ker že davno kupujete ta izvrstni domači kavni pridelek, ker ste se pač prepričali, da samo Kolinska kavna primes napravi res okusno kavo, ki mora vsakemu ugajati. Če pa Kolinske kavne primesi še ne rabite, pač ker je ne poznate, vam nujno svetujemo, da jo takoj v trgovini zahtevate; pazite samo, da bo imela varstveno znamko „Sokol“, ker le taka je pristna.

Na Balkanu pride do trajnega miru. Velikansko delo osvoboditve izpod turškega jarma se bliža h koncu. Kot trajen spomin naj bi

na te dneve junaštva bila v vsaki slovenski hiši knjiga „Junaki svobode“, kjer se nahajajo mične črtice in povesti iz teh slavnih dni. Broš. knjiga stane 1'50, vezana 2'80 K. Dobi se v upravnistvu „Slov. Ilustr. Tednika“ v Ljubljani.

Gospodarstvo. Prvo stremenje vsakega gospodarja mora biti blagostanje v družini in preskrba za starost. Dolžnost vsakega družinskega očeta, najsi bo odvisen od kakršnegakoli zaslužka, mora biti, da zagotovi s svojimi prihranki sebi in svoji rodbini prihodnost. Najpripravnejši, najmodernejši in najidealnejši način varčevanja se doseže z življenjskim zavarovanjem, katero vsakemu najtopleje priporočamo. Kot posebno kulanto in kot prvo slovansko zavarovalnico na avstrijskem jugu priporočamo banko „Slavijo“, katera tudi dovoljuje stalno nameščenim uradnikom pod zelo ugodnimi pogoji posojila. Z vsakršnimi pojasnili radevolje in nemudoma postreže generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

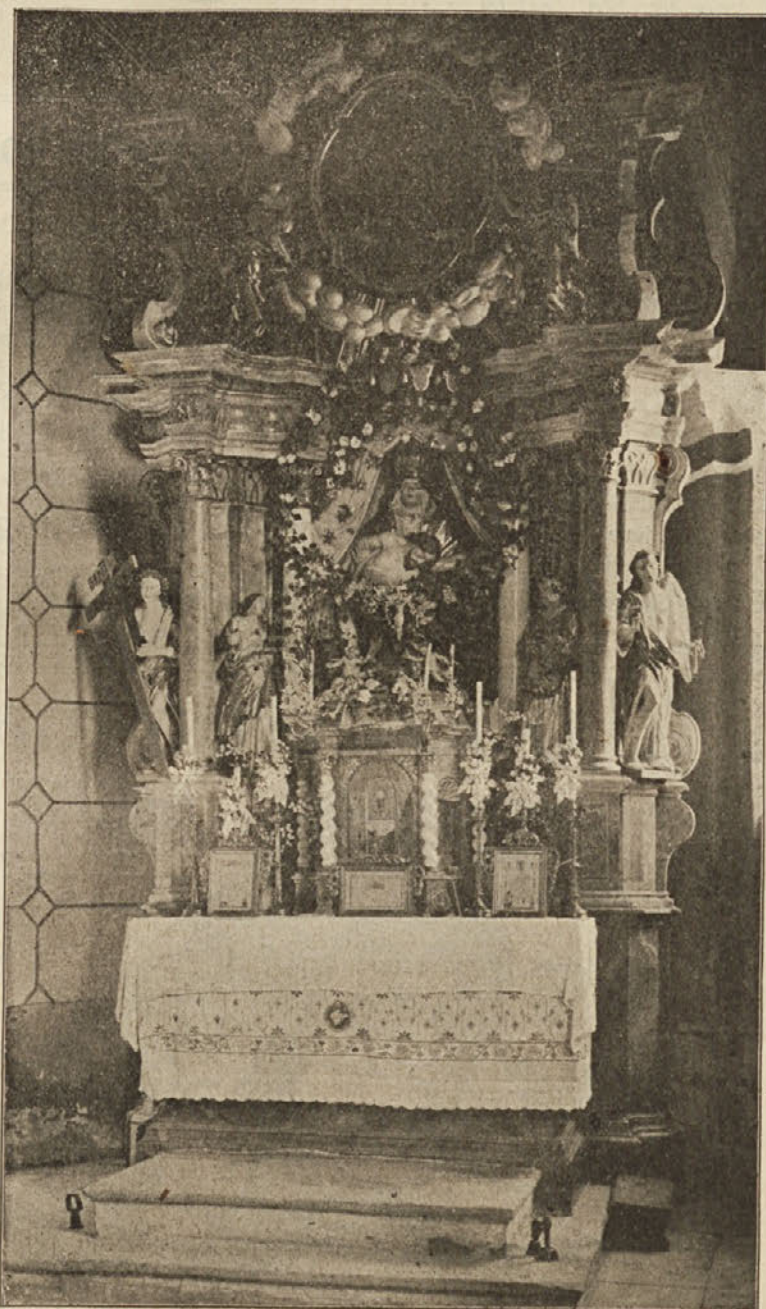
Maribor. Gospod Vilko Weigl se je preselil s svojo trgovino 1. oktobra na Glavni trg št. 22 v Zieglerjevo hišo, kjer je otvoril isti dan veletrgovino s papirjem in galanterijskim blagom. — Opozorjamo na oglas v današnji številki. — Sprejme se tudi takoj učenec iz boljše hiše.

Listnica uredništva.

Pod priobčenimi slikami o razvijanju prapora Vrhniškega Sokola je izostala pomotoma naredba, da nam jih je dal na razpolago g. Ivan Tischler, fotograf na Vrhnikih.

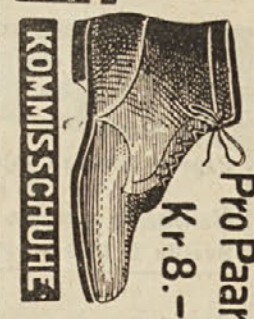
Vešče in poljudno spisana knjiga „Konzerviranje sadja in vsakojake povrtnine za domačo uporabo“ je ravnokar izšla v tretji, povečani izdaji. Cena 1 K, s poštnino 10 h več. Dobi se pri Jos. Zupanc, dež. vi-narski instruktor v Ptuj.

Proda se zaradi selitve dobro ohranjen „klavir“ za 90 K. Več v upravnistvu „Sl. Il. Tedn.“

Umetnost v naših cerkvah: Glavni oltar trške podružnice v Središču.

Telegram z Dunaja! Za par K 8.—

50.000 parov komisnih čevljev

ki so ostali zaradi prekasne dobavitve, sem se odločil čevlje, ki so pripravljeni za najhujše napore, razposiljati par po lastni ceni K 8.—.

Čevlji so iz najboljšega sirovega usnja, z močno obitimi podplati, pete z železom podkovane in usnjenim jermenom. Ti čevlji so najtrdnjši in zaradi tega še posebno priporočljivi za planinske dežele. Pri naročilu zadošča napoved mere v centimetrih ali številki. Zamenjava dovoljena. Razposilja po povzetju kršćanska izvozna trgovina čevljev

FRANC HUMANN
c. kr. trg.-sod. vpisana firma
Dunaj, II., Aloisgasse št. 3.76.

oooooooooooooooooooo

Da spoznajo povsod naše izvrstne žepne ure razdelimo 5000 ur zastonj. Pošljite svoj natančen naslov le z dopisnico na tvornico ur

Jak. König, Dunaj III/2.
Postamt 45, Fach Nr. 373.

oooooooooooooooooooo

Priposlano.

Krasne škatlje,

katere dajemo mi nalašč namesto drugih darov za naše kupcevalce, razpošiljamo sedaj vsakomur. Škatlje so umetniško izdelane iz močne pločevine, a zunanja oblika je imitacija starega srebra. Razpošiljamo te škatlje, napolnjene z žitno kavo, v skupni teži 5 kg za ceno 4'50 K. — Poštino plačamo sami. — Zaradi eventualnega nesporazuma opozarjamo, da mi te škatlje razpošiljamo samo, dokler jih je še kaj v zalogi. Prosimo za skorajšnjo naročbo. — Oldřich Vitáček, Praga-Karlín 10. (Češko).

269

„GALEGOL“

vpliva prav ugodno tako na množino kakor na kakovost mleka. Mleko se pomnoži za 33 do 50%. Dojenčji pridobivajo praviloma na teži in se izbornu razvijajo. „GALEGOL“ ima prijeten okus, je topel in v vseh tekočinah in zadošča ena pušica za 20 dni.

Cena 3 K.

Glavna zaloga: B. Fragner, lekarna, Praga, Malo náměstí, vokal Nerudove ulice 203-III.

Zaloga v lekarnah. Kjer se ne dobi, se pošilja po pošti: za K 3'70 ena pušica, za K 6'72 dve pušici, za K 9'72 tri pušice, za K 12'— štiri pušice franco

Vse šolske, pisalne in risalne potrebščine
toplo priporoča ob začetku šol
IVANKA PRAZNIK
Ljubljana, Stari trg št. 24.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.

Vseboje pravo planinsko mleko.
Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri
Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

SODE

dobro ovinjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj IVAN BUGGENIG, sodarski mojster, LJUBLJANA, železnica št. 7.

Cesta na Rudolfovo

Zastoj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke kdor naroči

5 kg pošt. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franco po povzetju

Prva Severomor. Prazarna Žitne Kave v Postřelmovu.

(Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Denarja ni

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trdom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pisnu znakmo po 10 vinarjev in svoj naslov:

JOSIP BATIČ

Ilir. Bistrica, Kranjsko.

265

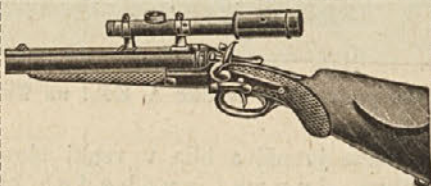
Josip Bienert

zdravniško izprašani maseur in specialist v operiranju kurjih očes se priporoča slavnemu občinstvu. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 43.

Učenec,

priden in čvrst ter zmogel slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Ignaca Sitar, Toplice, Dolenjsko.

272

Fr. Ševčik, puškar v Ljubljani, Židovska ulica št. 7.

priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema ter tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo točno.

256

Cenovniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

! Najpripravnejše darilo ! za god in druge prilike !

je vsekakor lepa po fotografiji povečana
umetniško izdelana slika.

Cena sliki v velikosti 30×40 cm, z robom (paspartujem) 50×62 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 16 K, za nenaročnike 22 K. — Cena sliki v velikosti 40×50 cm, z robom (paspartujem) 60×74 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 20 K, za nenaročnike 26 K. — Fotografije se vrnejo nepoškodovane.

Plačilni pogoji: Pri naročilu je poslati s sliko vsaj 5 K are, ostanek potem po povzetju, ako se ne pošlje prej. Učitelj, uradniki i. dr. v v definitivni službi lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 5 K.

Vsa naročila je nasloviti na upravništvo

„Slov. Ilustrovanega Tednika“ v Ljubljani.

10.000 kron nagrade za golobrade in :: plešaste. ::

Brada in lasje se dobe resnično v 8—14 dneh po rabi pravega danskega balsama Nokah. Stari in mladi, gospodje in dame rabijo za rast brade, obrvi in las samo Nokah-balsam, zakaj dokazano je, da je Nokah-balsam edino zdravilo moderne znanosti, ki v 8—14 dneh tako vpliva na vlasince, da začnejo rasti lasje takoj. Neškodljivost jamčena. Če ni to resnica plačamo

10.000 kron v gotovini

vsakemu golobradcu, plešcu ali če ima redke lase, ki je rabil Nokah-balsam, pa mu ni pomagal v sedmih tednih. Obs. Mi smo edina firma na svetu, ki daje tako jamstvo. Zdravniški, znanstveni popisi in mnogo priporočil. Pred ponaredbami nujno svarimo.

Glede svojih poizkusov z Vašim Nokah-balsamom, Vam morem le poročati, da sem z Nokah-balsamom povsem zadovoljen. Spočetka sem opazoval tudi Vaš Nokah-balsam nezaupljivo; izkušnja me je pa drugače poučila. Že za nekaj dni se je opazil uspeh in v štirih tednih so zrastle krasne muštake. Uspeh je že raditega velik, ker, čeprav sem 27 let star, pred porabo Nokah-balsama nisem imel nikakršnih dlačic. Iz hvaležnosti Vas bom povsod priporočal in beležim z odličnim spoštovanjem H. Hjort.

Priporočati smem vsaki dami pravi damski Nokah-balsam kot prijetno in zanesljivo sredstvo za rast novih las. Dolgo časa so mi hudo izpadali lasje, da sem že dobila gola mesta v laseh. Ko sem pa rabila štiri tedne Nokah-balsam, so začeli lasje zopet rasti in sem dobila zopet goste, težke in prav lepe lase.

Gdē. C. Holm. — Gøthersgade 11.

1 zavoje „Nokah“ znanaka A 10 Kr. B 6 Kr. Poština 70 vin. Diskreten zavoje. Proti predplačilu ali povzetju. (Tudi znamke se sprejemajo kot plačilo.) Dopisnica se frankirajo z 10 vin. in pisma s 25 vin. znakami. Pišite na

Prosim izrežite ta oglas!

Hospitals Laboratorium. Copenhagen K 405, Postbox 95 (Dansko).